І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 250. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА 28-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1957 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 250. VOL. LXIV

ДОЛЛЕС І СТАССЕН РОЗХОДЯТЬСЯ У СПРАВІ ВІДПОВІДІ МОСКВІ

Джан Ф. Доллес

Вашингтон. — Згідно із заявою секретаря Джана Фостера Доллеса, уряд ЗДА працює тепер над відповіддю на останню серію совєтських „роззброєневих пропозицій" висловлених у листах Булганіна до Президента Айзенгавера і до прем'єрів держав НАТО. Всі ці листи були розіслані головам тих урядів безпосередньо перед конференцією НАТО у Парижі. Справу цієї відповіді мав обговорювати Доллес із през. Айзенгавером в четвер цього тижня перед своїм виїздом на одноденні вакації в Лонг Айленд. Розмова Доллеса з Президентом тривала цілу годину, але змісту її не опубліковано. В політичних колах думають, що ні в самому уряді ЗДА ні поміж державами немає згоди щодо того, як і в якому напрямі треба відповісти на московські пропозиції. Американську згоду на відбуття будь-яких розмов із Совєтами на тему роззброєння узалежнює Доллес від доброї волі СССР і його провідників. З другого боку спеціяльний порадник Президента для справ роззброєння Гаролд Е. Стассен мав би придержуватися цілковито інших поглядів у цій справі. Стассен, як повідомляють із Вашингтону, мав звернутися до Доллеса з вимогою сформулювати нові американські роззброєневі пропозиції й увійти у цій справі в активніший безпосередній контакт із совєтським урядом. У Вашингтоні переконані, що Стассен, одержавши від Доллеса відмовну відповідь на свої суґестії, звернеться з ними безпосередньо до самого Президента або виступить у цій справі перед Державною Радою Безпеки, до якої входить він теж, як дорадник у справах роззброєння. Дуже можливо теж, що у зв'язку з цим Стассен подасть свою резиґнацію з уряду спеціяльного асистента для справ роззброєння.

Розходяться в поглядах щодо способу і змісту відповіді на совєтські пропозиції теж і представники урядів окремих держав НАТО. Одні з них обстоюють потребу відбуття ширших відкритих нарад із представниками совєтського уряду й основного розгляду совєтської пропозиції і Західньої Европи, другі вимагають, щоб роззброєневі розмови відбувалися в рямцях роззброєневої комісії Об'єднан. Націй, а ще інші пропонують скликати в цій справі конференцію міністрів закордонних справ. В загальному, і Стассен і деякі із представників держав НАТО мали б обстоювати потребу знайдення нового компромісу у справі роззброєння. Стассен у противленості до Доллеса не відкидає можливости прийняття совєтського пляну, щоб справою роззброєння займалася роззброєнева комісія ОН, зложена із представників усіх 82-ох членів ОН, вважаючи, що навіть при такій процедурі є змога відбувати безпосередні й більш обмежені розмови між заінтересованими державами, зокрема між ЗДА і СССР. У зв'язку із цими розходженнями між Доллесом і Стассеном в політичних колах думають, що становище Стассена мав би зайняти після його резиґнації донедавній американський амбасадор у Москві Чарлз Е. Болен.

Сенатор Ботлер заявив, що виборці мають рішати про висоту бюджету

Вашингтон. — Республіканський сенатор із Мериленду Джан М. Ботлер заявив, що висота федерального бюджету 1959 року залежить від публічної опінії, і тому виборці повинні заявитися, чи вони бажають збільшувати в бюджеті видатки на такі проскти, які не є конечні. Сенатор Ботлер сказав, що цього року Конґрес готов збільшувати бюджет і збільшити висоту федерального заборгування, яка тепер виносить вже 275 більйонів долярів. Сенатор Ботлер є проти тієї фінансової політики „справедливого і нового розподілів" демократів, яка трималася засади „видавати і видавати", збільшувати федеральну заборгованість. Тільки виборці можуть спричинити кінець тій засаді, щоб видавати федеральні гроші на те, що не є конечно потрібне. Сенатор Ботлер заявив, що він погоджується на те, щоб збільшити видатки на оборону країни, але інші справи можуть ще зачекати, і тому не треба в бюджеті ухвалювати на них сум із федерального бюджету.

278 ОСІБ ЗГИНУЛО В НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКАХ ПІД ЧАС РІЗДВА

Ню Йорк. — Крайова Рада Безпеки в Шикаґо повідомляє, що цього року під час свята Різдва Христового на шляхах в автових катастрофах згинуло 225 осіб, від пожеж згинуло 27 осіб, а в інших нещасливих випадках 26 осіб. Разом внаслідок нещасливих випадків втратило життя 278 осіб, хоч цьогорічне Різдво було в середині тижня, і був тільки вільний один день.

Президент виїжджає на фарму, де працюватиме над зверненням до Конґресу

Вашингтон. — 27-го грудня по полудні президент Айзенгавер виїжджає з дружиною на фарму до Ґеттисбурґу, Па., де залишиться до 2-го січня 1958 і де буде працювати над зверненнями, які має предложити Конґресові. Між цими зверненнями є найголовніше звернення Про Стан Унії, яке Президент має виголосити два дні після відкриття Конґресу, це значить 9-го січня. В цьому зверненні Айзенгавер має подати головні напрямні американської внутрішньої й закордонної політики, які гостро критикують демократи, що мають більшість в Конґресі. Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті повідомив журналістів, що до Ґеттисбурґу поїдуть помічники Президента, які даватимуть потрібні вияснення до звернень Айзенгавера. На фарму поїде директор бюджету Персівал Брандейдж, а також і деякі члени кабінету. 3-го січня Президент мусить бути в Вашингтоні, бо того дня буде перше засідання Комісії Громадянських Прав, а Айзенгавер хоче бути присутній на цьому засіданні.

Труман гостро критикує телевізійні промови Айзенгавера і Доллеса

Ню Йорк. — Колишній президент Гаррі С. Труман, який перебував на різдвяній гостині в своєї доньки Марґарити Деніел, під час своєї ранішньої прогулянки по місті відповідав на запити журналістів про політичні проблеми і гостро критикував телевізійні промови президента Айзенгавера і державного секретаря Джана Фостера Доллеса. „В цих промовах не було нічого нового", — казав Труман. Не було заяви, якою буде політика ЗДА, щоб гідно зустрінути ситуацію, яка тепер заіснувала. Головною думкою на конференції в Парижі було те, щоб поглибити співпрацю між членами НАТО, але в промовах я нічого не знайшов про це. Я сподівався, що в тих промовах буде сказано: Це наш шлях, яким хочемо йти, але я цього не знайшов". Труман сказав, що словник англійської мови був би накращим порадником для Доллеса, бо тоді „він міг би вживати такої англійської мови яку ми всі могли б розуміти". Труман казав, що французький державний муж Таллейран і німецький політик Бісмарк ніколи не говорили правди, бо вірили, що й брехня є добра. Але так не повинен робити представник державного департаменту, твердив Труман.

Торговельно-Промислове Товариство Ню Йорку передбачає добрий 1958 рік

Ню Йорк. — Торговельно-Промислове Товариство Ню Йорку ствердило, що цей 1957 рік був добрий і що найближчий 1958-ий рік заповідається як добрий. На основі опитувань стверджено, що з 418-ох концернів 30.2 відсотка підприємств передбачають мати кращий „бизнес" в 1958 році, а 47.4 відсотка гадають, що найближчий рік буде такий самий добрий як 1957 р. З цього опитування виходить, що аж 77.6 відсотка передбачають добрий 1958 рік, і тільки 22.4 відсотка гадають, що в найближчому році їхні підприємства будуть на нижчому рівні в порівнянні з цим роком. Виконний віце-президент цього товариства Томас Дж. Майлі сказав, що говорення про гірший економічний рік 1958 не є оперте на економічних фактах.

Число кораблів торговельної фльоти зменшилося в листопаді на 43 одиниці

Ню Йорк. — Федеральна Морська Адміністрація повідомляє, що число кораблів Американської Фльоти в листопаді цього року зменшилося на 43 і 1-го грудня 1957 становило 990 кораблів (941 приватний корабель і 49 державних), місткости 1,000 і більше тонн. Між зредукованими в листопаді кораблями є 12 державних і 31 урядовий корабель. Всіх торговельних кораблів 1-го грудня цього року, активних і неактивних, було 3,112. 1-го грудня цього року будувалося в цій країні 119 нових торговельних кораблів.

В НЮ ЙОРКУ СТВОРИВСЯ СТУДЕНТСЬКИЙ ВІДДІЛ УНСОЮЗУ

Ню Йорк. — В минулу суботу, 21 грудня ц. р. народився в Ню Йорку новий молодечий Відділ УНСоюзу. На надзвичайних загальних зборах місцевої Української Студентської Громади, які були присвячені питанням, непокінченим на недавніх загальних зборах, вирішено створити в Ню Йорку окремий Студентський Відділ УНСоюзу й заклинати загал місцевого студентства згуртуватися в ньому.

Збори заслухали звіту голови УСГромади в минулому році, Романа Лисняка, якого він через недугу не міг склaсти на загальних зборах, і уділили йому звільнення. Після того обрано Наталію Шміґель і Бориса Богун-Чуднева на представників студентства в Об'єднаному Комітеті Організацій м. Ню Йорку, та студ. Олійника на культурного й Івана Гунчака на організаційного референтів. Багато уваги присвячено влаштуванню студентської Маланки в дні 11 січня 1958.

З черги збори вислухали доповідей організаційного референта й гол. радного УНСоюзу, д-ра Ярослава Падоха, який сам ще недавно був студентом в Ню Йорку, та студента Степана Хемича про потребу і користи для студентів і їх родин, як теж для всієї нашої громади, утворення окремого Студентського Відділу УНСоюзу. Після дискусії збори вирішили утворити такий Відділ і для переведення організації Відділу вибрали окрему комісію, зложену з чоловіх представників місцевого студентства, а саме: Степана Хемича, Миколи Скаскова і Романа Лисняка. Після цих живих і успішних зборів місцевого студентства, що є передовою громадою нового студентства в Америці, негайно приступило до УНСоюзу 15 студенток і студентів, імена яких, як основоположників нашого першого поцікого студентського Відділу УНСоюзу заслуговують на те, щоб їх подати на цьому місці. Крім членів комісії для організації Відділу, а саме Степана Хемича, Миколи Скаскова і Романа Лисняка, вступили до УНСоюзу студенти: Християна Карпевич, Любов Абрамюк, Ірина Стецура і Марія Кузик та студенти Мирослав Шміґель, Іван Гунчак, Зенон Білик, Борис Богун-Чудинів, Любомир Павлович, Юліян Гной, Роман Мек і Борис Глинський. Беручи до уваги, що значне число привдних на зборах студентів вже є членами УНСоюзу, велика громада цих нових членів додасує зрозуміння нашого студентства ваги забезпечення та доцінювання ним національного і господарського значення УНСоюзу.

Замість Кириченка — Подгорний секретарем компартії УССР

Москва. — За офіційним повідомленням — Олексу Кириченка звільнили з становища першого секретаря компартії Совєтської України, щоб, мовляв, він міг в цілості присвятити свій час на становищі члена Секретаріяту компартії СССР. у Москві. На місце Кириченка першим секретарем компартії УССР призначено дотеперішнього його заступника Миколу В. Підгорного, якого ТАСС називає „Ніколай Подгорний". Леотій Найдек став другим секретарем компартії УССР. Водночас переведено різні інші зміни в партійному апараті на терені різних совєтських „республік" та районів. З важливіших пересунень — членa Президії компартії СССР Ніколая Бєляєва призначено першим секретарем компартії в Казахстані, доказавши ще раз повну фікційність цих „національних республік", куди насилають їм з Москви москалів, як справжніх губернаторів чи гавлайтерів. Бєляєв буцім-то має опінію фахівця від підбичовування апарату сільського господарства. Він має у цьому відношенні досвід на Сибірі. Тепер—читаємо в інформаціях західніх кореспондентів в Москві — Хрущов вислав до Казахстану Бєляєва задля направи тамошніх „недоліків". Вся голосна кампанія Хрущова про „освоювання цілинних земель" на Казахстані скінчилась дуже мізерними наслідками. Через те й збір зерна у 1957 році впав до рівня збору з 1955-го року.

Індонезія заповідає, що купить зброю в Совєтах

Якарта. — Уряд Індонезії має замір закупити зброю у комуністичних країн, разом на суму коло $200,000,000. Як головну причину речник індонезійського уряду подав брак відповіді від американського уряду щодо постачання Індонезії зброї та необхідність кращого озброєння для індонезійської армії. У зв'язку з цим американські чинники стверджують, що Індонезія не зверталася була з офіційним проханням у цій справі до Вашингтону. Урядові чинники ЗДА признають, що стан озброєння індонезійської армії дуже поганий. Вони не відмовились від продажу Індонезії зброї, дармащо й не дали своєї згоди. ЗДА не хотіли б саме тепер, у гострій стадії конфлікту Індонезії з Голляндією, своїми доставами зброї манифестувати ніби свою солідарність з останньою індонезійською кампанією проти 50.000 голляндців в Індонезії, що їм забрано їхній маєток. — На початок січня заповіджено приїзд до Індії індонезійського президента Сукарна. Він буцім-то задумує відвідати також кілька інших азійських країн. Його подорож — у приватному характері, для відпочинку і заспокоєння нервів після останніх подій в Індонезії. Тому, що в тому самому часі приїде до Індії англійський прем'єр Геролд Мекмиллен, появились чутки, наче б Сукарно мав зустрітись з Мекмилленом у Ню Делі. Сукарно заперечив тому.

Ізраїль хоче купити підводні човни в Зах. Німеччині

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Бен Ґуріон не зрікся пляну щодо вислання до Західньої Німеччини окремої політичної місії, дармащо у зв'язку з цією справою з гострою опозицією виступили ліванідські „невтралісти" й ліві партії. Бен Ґуріон давав вияснення в цій справі на скликаній ним пресовій конференції 25 ц. м., однак відмовився відповісти, чи вже виїхала така місія. За твердженням часописів, первісним пляном Бен Ґуріона було вислати до Німеччини шефа штабу ізраїльської армії Моше Даяна. Після того, як жидівські часописи зняли з цього приводу великий крик, цей плян буцім-то впав, зате виїхав уже до Бонну директор канцелярії ізраїльського військового міністерства, Шимон Перес. Прем'єр Бен Ґуріон заявив одверто, що ціллю ізраїльської місії до Західньої Німеччини буде закупити там деяку кількість зброї, між іншим — підводні човни. Бен Ґуріон звернув увагу на достави зброї для арабських країн, особливо для Єгипту і Сирії, від Совєтів. Щоб втримувати „рівновагу" — ізраїльська армія мусить щораз відновлювати й доповнювати свою зброю, яка протягом кожних двох-трьох років стає вже перестарілою. Бен Ґуріон звернув увагу, що до цього часу Ізраїль не мав підводної фльоти і тому він старається тепер закупити підводні човни — в Німеччині.

Арґентінське Державне Радіо відзначило Саломею Крушельницьку

Буенос Айрес. — (сдо) Арґентінське Державне Радіо в загальній серії радіоавдицій „Великі співаки кінця минулого століття" присвятило 18 грудня ц. р. майже годину славній українській співачці Саломеї Крушельницькій. Переказано докладно її біографію й ілюстровано її платівками різних арій, які наспівала була свого часу велика артистка. На жаль, як пояснила диктора радіо, платівки були надто старі і лише в деякій мірі віддавали красу її голосу й співу колишньої нашої слави. А що найгірше — автор біографії Саломеї Крушельницької, підкреслюючи її незвичайні мистецькі вартості, лише в одному місці згадав, що вона в концертах співала і українські пісні. Саломея Крушельницька була українською патріоткою і ніколи не ховала свого українського походження. Її слава була й українською славою. Тому таке трактування її біографії в радіо ображає її пам'яті, і відповідні чинники мають звернутися до дирекції радіо з висясненням ілюстративних даних, тим більше, що, як зачуваємо, дирекція радіо має видати біографію Саломеї Крушельницької окремою книжечкою.

● В Ню Йорку на саме Різдво завалилася стіна в одному домі, і 123 родини (500 осіб) мусіли втікати на вулицю, на холод (36 ступнів). Мешканці цього дому вже давно повідомляли мешканевий відділ про небезпеку, якою загрожувала ця стіна.

Проф. Яр. Рудницький обраний на голову УВАН в Канаді

Вінніпеґ. — Згідно з традицією УВАН, Колеґія Дійсних Членів УВАН вибрала, на трирічну каденцію. 1958-1960, на голову УВАН в Канаді проф. д-ра Ярослава Б. Рудницького, заступника голови сл. п. проф. д-ра Леоніда Білецького в роках 1955-1957. Вислід виборів подав до відома на засіданню Управи УВАН дня 20 грудня 1957 р. голова номінаційної комісії УВАН, д-р М. І. Мандрика.

● **106-річна Джестон Джіведон** із Вест Ліберті, Кентаки, ориґінальним способом відзначала 24-го грудня день своїх народин: вона цілий день садила в своєму городі тютюн, щоб було що курити аж до наступного дня народин. Пані Джестон Джіведон ніколи не розлучається з люлькою.

У КАЇРО ВІДБУВАЄТЬСЯ ПРОТИЗАХІДНІЙ З'ЇЗД

Каїро. — За ініціятивою і заходами єгипетського уряду відкрито в четвер 26 грудня ц. р. „Конференцію солідарности афрканько-азійських народів", яка насправді згори була комуністичною пропаґандивною імпрезою. З'їха лося понад 400 делеґатів із 9-ох азійських і африканських країн. Єгипет проявив був уже два роки тому, на азійсько-африканській конференції в Бандунґу амбіцію, щоб наступна така конференція відбулась в Каїро. Але різні держави, заступлені в Бандунґу своїми офіційними представниками, заперечили доцільність такої нової офіційної наради і тому Єгипет рішив скликати цю нову конференцію на „неофіційній базі". Отож делеґатами не є члени уряду. Насправді за організацією цієї нової імпрези взялася міжнародна комуністична „Рада Світового Миру". Вона покликала була два роки тому до життя „Комітет Азійської Солідарности", опанований також цілком комуністами. Головою того Комітету й одним з організаторів теперішнього з'їзду в Каїро є комунізована своячка індійського прем'єра пані Рамешварі Неру. Головою цієї „Конференції" став полк. Анвар ель-Садат, редактор одної з єгипетських про-совєтських і анти-західніх газет. З Москви прибула літаком велика делеґація під проводом Шарафа Рашідова, голови Верховного Совєту Узбекської республіки. Головою комуно-китайської делеґації є президент Академії наук з Пейпінґу Куо Мо-Йо. Прибули делеґації з комуністичних країн — Зовнішньої Монголії, Північного В'єтнаму і Північної Кореї. Прапори й транспаренти та промови в першому дні тої збіговиша були здебільша повторюванням трафаретних большевицьких гасел. Весь натиск покладено на таврування колоніялізму й „імперіялізму", адресуючи ці закиди виключно під адресою західніх держав, без одного слова критики під адресою Совєтів і їхнього колоніяльного володіння в усіх окупованих ними країнах. Серед частини делеґатів — з Судану, Марокко, Тунісії і Ґани, як також Японії — настало невдоволення з приводу домінуючої ролі комуністів на тому з'їзді. Вони закидують Єгиптові фальшиве інформування їх про ціль і характер задуманої імпрези.

Ливан хоче стати посередником між Єгиптом і Заходом

Бейрут. — Ліванський уряд повів дипломатичну акцію з ціллю перевірити однакову в єгипетського президента Нассера, як в західньо-европейських столицях і у Вашингтоні, чи всі вони прийняли б ліванського міністра закордонних справ, д-ра Чарлза Маліка, у ролі посередника задля направлення взаємин між Єгиптом і Сирією з одного боку та західніми країнами з другого. У цій справі ліванський уряд вислав ноту до єгипетського уряду. Якщо Єгипет поставиться прихильно до самої ідеї такого посередництва, тоді Малік поїхав би в найближчому часі до Каїра і пробував би там знайти разом з єгипетськими державними мужами формулу, яка могла б послужити за базу для єгипетсько-західнього наближення. Для цілого ряду конкретних справ, звязаних з можливістю такого наближення, відбувся би новий з'їзд арабських правителів. Ливан і його названий закордонний міністер займають виразне про-західне становище, але солідаризуються з Єгиптом і Сирією в політиці супроти Ізраїлю. Єгипет і Сирія, формально невтральні, насправді ведуть виразно про-совєтську політику й протизахідню пропаґанду й користуються совєтськими доставами зброї.

На Кипрі настала атмосфера надії

Нікозія. — За три останні роки — вперше на Кипрі переважала в оці латинські Різдвяні свята атмосфера спокою і надії на кращу майбутність. Англійський губернатор Кипру проголосив в навечер'я Різдва амнестію для 100 греків в кипрському концентраційному таборі і їх негайно звільнили, при чому великі юрби народу з парадою відводили їх додому. Крамничний рух був, як за нормальних часів. Центральна вулиця в столиці Кипру Нікозії, вілиця Ледра яку ще недавно називали „милею смерти" з уваги на тамошні постійні атентати й стрілянину, роїлась покупцями всіх національностей. В ресторанах були заздалегідь замовлені всі столи на вечерю, при чому англійці, турки і греки вперше сиділи безжурно одні побіч одних. Губернатор Фут був з родиною на Богослуженні в соборі св. Павла, після чого з дружиною і двома синами відвідував шпиталі та інші публічні установи. Греки скрізь вітали його з проявами пошани і симпатії. Загально сподіваються, що в недовгому часі прийде до полагодження проблеми Кипру, за згодою трьох держав: Англії, Греції і Туреччини.

В АМЕРИЦІ

● **Міська рада Ню Йорку** пригадує, що закон забороняє палити ялинки на вулицях міста, бо це занечищує повітря і шкодить здоров'ю. Старі ялинки забиратимуть міські сміттярі.

● **Артур Піппен** із Ричмонду, Індіяна, не дозволяє робити операцію своїй 11-річній доньці Джуді, яка занедужала на запалення сліпої кишки, бо релігійна секта, до якої він належить, не дозволяє цього. Немає закону, який змусив би батька дати дозвіл на операцію. Син Піппена недавно помер на кір.

● **У Скенектеді, Н. Й.,** загорівся вночі триповерховий дім. Усі мешканці його погоріли б, якби 3-річна собака Джана Т. Деблори не почала гавкати і таким чином не збудила свого власника, який заалярмував сусідів та пожежну сторожу.

● **У бібліотеці Єйльського університету** в Ню Гейвен, Коннектикат, відкрито виставку творів і документів Джозефа Конрада (Корженьовського) для відзначення 100-річчя з дня народин цього славного письменника, який народився в Україні 6-го грудня 1857 року.

● **На бразилійському кораблі** „Сіене Блянко", що плив із Сальвадору до Бельмонти, маючи на покладі 30 пасажирів-студентів, які верталися додому на свята, сталася експльозія. Всі пасажири й залога корабля пішли на дно океану. Експльозію спричинила іскра з мотора, яка потрапила до газоліни.

● **Республіканський сенатор** з Індіяни Гомер Е. Кейпгарт, промовляючи на зборах своєї партії, переступив межу призначеного йому часу (10 хвилин). Голова зборів два рази просив його скінчити промову. Сенатор образився і залишив збори.

У СВІТІ

● **В Австралії** на саме латинське Різдво панувала така спека (100° Фаренгайта), що мешканці міст масово втікали в гори або бодай — на надморські пляжі.

● **Арабські втікачі** в таборах у змузі Гази привітали генерального секретаря Об'єднаних Націй Даґа Гамершилда великими транспарентами, як „вісланця миру". Численні промовці, звертаючись до нього, висловлювали головну мрію арабських утікачів: „Хочемо вернутись додому", тобто на ізраїльську територію. В смузі Гази скупчилося 220,000 арабських втікачів. Усіх їх є 900,000 — в Ливані, Йорданії і Сирії. Це — одна з найбільших болячок сучасного світу.

● **Індійський прем'єр Неру,** у своїй промові на Всеіндійському конґресі письменників, затаврував комуністичних письменників, які змагають до „об'єктивного реалізму". При цьому він пригадав Шекспіра і Плятона, що їх годі назвати „об'єктивними реалістами", і гостро виступив проти будь-яких партійно - політичних пут, накладаних на творчий дух письменників.

● **У підсовєтських балтійських країнах** останнім часом поширилися вперті чутки про нову девальвацію рубля. Комуністична газета „Естонія" рішуче спростовує ці чутки і прославляє тривкість та високу вартість совєтської валюти. За офіційним т. зв. туристичним курсом 1 доляр дорівнює 4 рублям, але дійсне відношення доляра до рубля 1:10.

● **У комуністичному Китаї** введено в цивільну летунську службу перший літак китайської продукції, — з фабрики, яка стоїть під керівництвом совєтських „дорадників".

● **Московська „Красная Звезда",** орган совєтської армії, повідомила про випробування нового типу важкого бомбардувальника. Це машина „велетенських розмірів", яка під час пробного лету летіла на висоті 4,000 стіп. Здогадуються, що це поліпшений тип бомбардувальника „Візон", який може летіти на висоті до 50,000 стіп із швидкістю 560 миль на годину і з засягом до 6,000 миль.

СВОБОДА — SVOBODA
український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

25 ГРУДНЯ У КИЄВІ Й У СВІТІ

На самий день латинського Різдва, 25 грудня ц. р., у Києві відбулось „урочисте" і „ювілейне" засідання Верховного Совєту УССР, що його вдостоїв своєю приявністю сам Нікіта Хрущов. У півтораґодинній промові він говорив про міжнародну ситуацію, про погані цьогорічні жнива (перше офіційне заперечення попередніх оптимістичних звідомлень), про конечність „посилення соціялістичного змагання" у промисловості та сільському господарстві і про хронічний брак ужиткових предметів, яких за весь 40-річний період існування совєтської влади не було подостатку, але які „будуть" — в кращій соціялістичній майбутності. У совєтському і в західньому світі без враження пролунали слова Хрущова про те, що уряд СССР задумує перевести частинну редукцію збройних сил з уваги на: 1. заяву Паризького з'їзду НАТО, що цей військово-політичний бльок ніколи перший не заатакує Москви, і 2. конечність переставити стратегію на новітню зброю, яка вможливлює редукцію піхотних лав.

Але без уваги на зміст цієї, ще одної з пречислених промов Хрущова — його приявність у Києві на тому збіговищі „законодавців" мала символічне значення: це було не заманіфестування Москвою її пошани до української псевдодержавности в її совєтській шаті, а — задемонстрування українському народові і всьому світові московського панування над Україною. Надзвичайне засідання Верховного Совєту УССР відбувалось під знаком 40-річчя з дня проголошення в Харкові тієї „держави". Як пригадувалось про це три дні тому на сторінках „Свободи" в окремій статті, харківський з'їзд „робітничо-селянських депутатів" з 21-25 грудня 1917 р. був підпільним з'їздом, що його сфабрикували московські большевики, з великою більшістю учасників-росіян. У тодішньому першому „українському радянському" уряді переважали москалі з ославленою „мадам Бош", як народним комісаром внутрішніх справ. Сергій Єфремов оголосив тоді прилюдного листа до народного комісара військових справ, Юрка Коцюбинського, як до „малого сина великого батька". Російсько-большевицька армія, сформована на території Московщини під проводом російських старшин Антонова-Овсєєнка, Муравйова, Єгорова й інших, „визволяла" український нарід від дійсно народом покликаної влади Української Народної Республіки та її революційного парляменту — Центральної Ради, і передавала його під перемальовану на червоний колір нову російську неволю. Фірму УССР вивішено задля збаламучення людей в Україні і в широкому світі. Проголошено УССР під натиском української стихії, якої навіть московські большевики не могли заперечити і цілком злеґковажити. Але тим завзятіше вони почали надавати „соціялістичного змісту" отій „національній формі", в першу чергу фізично винищуючи український свідомий елемент. Нікіта Хрущов так обережно вшановував „українську радянську державність", що ні один із закордонних кореспондентів навіть не звернув на це уваги. Це такий самий московсько-большевицький трафарет, як балачки про совєтську миролюбність і большевицький демократизм.

У той самий день в широкому світі святковано латинське Різдво або відзначувано це свято виявами пошани для його значення і для його визнавців. Ось, наприклад, індійські й інші не-християнські вояки в міжнародній поліції Об'єднаних Націй на Середньому Сході зголосились добровільно до виконування в той день вояцької служби, щоб воякам християнських віровизнань уможливити участь в Богослужбах та прийняттях. Але цей день дав також поштовх до висловлення сміливих, хоч і сумовитих міркувань на тему того „миру на землі", що його ждали вірні з приходом на світ Спасителя. Це „трагічна ціна за мир — у постаті неволі" — сказав польський кардинал Вишинський, порівнюючи нинішній час до часів володіння поганського Риму над античним світом з-перед двох тисяч років. І тепер теж люди спрагнені приходу Спасителя, щоб завів Він дійсний мир у світі, заснований на волі народів.

Іншими словами, але ту саму думку схопила англійська королева у своїй Різдвяній промові: все лихо, мовляв, у затраті ідеалів, які вічні, у затраті моралі в особистому і публічному житті, у затраті пошанівку для Божих і людських законів. А Папа Пій XII у своєму Різдвяному зверненні говорив про конечність збереження „Божеської гармонії світу", порушеної ворогами ладу, опертого на Божих канонах віри. У тому самому дусі і з такими самими пророчистими натяками на большевицького спричинника нинішніх „темних днів", говорив в Берліні протестантський єпископ Дібеліюс.

У святочних днях ще яскравіше видно різницю між світлими ідеалами людства і сірою пригнобливою дійсністю. Неможлива святкова радість, коли над світом висить змора большевизму.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

З БІЛОГО ДОМУ ДО ПАЛЕ ДЕ ШАЙО

Коли „моторкада" президента Айзенгавера посувається вулицями Вашинґтону, хай це буде в напрямі до Ґеттисбурґу, до церкви, до шпиталю чи на летовище, мешканці столиці проводять її задуманими, більше як коли занепокоєними очима. І прохожі біля Білого Дому частіше, як звичайно, зупиняються біля залізної огорожі, дивлячись із мішаними, але поважними почуваннями на вікна, за якими живе Айк — Президент ЗДА. І, як рідко коли, думки громадян цієї країни та всього світу звернені до Білого Дому і його мешканця. Айк є, без сумніву, героєм наших днів. Став він ним 26-го листопада ц. р., коли недуга — спершу названа „застудою", а опісля „легким паралічем" — поклала його в ліжко, а сама вийшла на перші сторінки часописів. Сталося це саме в момент, коли Айк, з дипломатичних і тактичних мотивів, хотів бути в тіні, віддаючи першенство публічного розголосу своєму королівському гостеві Мохаммедові V з Марокко.

Здається, Мохаммед, поступовий монарх, скромний у поведінці й виступах, неначе й свідомий своєї скромної позиції в світі, особисто не дуже хотів бути героєм пресових новинок. Йому особисто вигідніше було їздити по столиці з малим почотом, з одним тільки мотоциклетним поліцистом попереду і безпосередньо стикатися з невеликими групами глядачів десь в Ісламському Центрі, у Найвищому Суді чи в Конґресовій Бібліотеці. Йому легше було б, без хвоста репортерів оглядати країну, побувати в ковбойському царстві у Тексасі чи навіть, так дуже полюдськи, двічі відвідати дитячий рай — Дисніленд у Каліфорнії. Але публічний розголос і навіть свого роду рекламова акція в пресі й радіо належать сьогодні до плянованих елементів такої дипломатичної події, як „відвідини доброї волі" голови держави. Нарешті немаловажне й те, що Мохаммед мав також поважні практично-політичні проблеми, гідні уваги самого президента. На жаль мусів він обмежитися розмовами з Доллесом, і міг лише кількома словами обмінятись з хворим господарем. І так став марокканський король першою жертвою Айкової недуги серед цілого ряду жертв різного роду й важливости.

Здається, другою жертвою була американська економіка в її біржевому вияві. Незадовго перед закриттям нюйоркської біржі того дня — 26-го листопада — коли „застуда" виявилася „малим паралічем", поміж власниками акцій знялася паніка, яка спричинила „паперової втрати" на яких 14 більйонів долярів.

І відразу, коли тільки Айк пішов у ліжко, ще одною жертвою його недуги став віце-президент Дік Ніксон, який попав у дуже складну й делікатну ситуацію. Вся його увага досі була звернена на вибори 1960 року і здобуття республіканської номінації кандидатом на президента. Після перших ще „молодечих", не надто щасливих потягнень у першій каденції, Ніксон прийняв тактику — стояти в тіні президента і поволі здобувати популярність та запевнену підтримку своєї партії і інших діючих сил при наступних виборах. Здається, хотів він якнайменше давати нагоду противникам, конкурентам на його становище між своїми співпартійцями — критикувати його і „псувати йому репутацію". Він хотів сам рішати, коли і в якій ситуації виходити на публічну сцену. Назагал признають йому велику спритність у його тактиці останніх років. Та ось нагло, без своєї волі, став він героєм публічного розголосу.

Вже 26-го листопада віцепрезидент Ніксон перебув щось із дев'ять годин у Білому Домі на пості й на очах репортерів. Він мусів нашвидку відбувати пресові конференції, рискуючи при кожному слові своїми шансами в майбутніх виборах. Він був змушений подати до публічного відома свої погляди на найрізнородніші проблеми, від сеґреґації до податків і сателітів. Найбільшою загрозою для нього була, здається, можливість репрезентувати ЗДА в Парижі на зустрічі НАТО. Вже саме питання, дискутоване між провідниками НАТО, чи погодитись на Ніксонову участь в такій ролі, коли власне особистий авторитет Айзенгавера був так пекучо потрібний, щоб зціпити розхитану ціпкість цієї організації, ставило Ніксона в критичну позицію. Очевидно, його поїздка була вирішена на випадок недиспозиції Айка. Але були дуже малі шанси на те, щоб міг він — чи інший найрозумніший чоловік на даній позиції — рятувати захитану позицію НАТО і так здобути собі авторитет. Навпаки, його відносно невеликий авторитет в Европі, у порівнянні з авторитетом „визвольника Европи" Айзенгавера, що є такий логічний і зрозумілий, зовсім непотрібно вийшов би на яв так яскраво; очевидно, це не було б йому на користь. Тож Айк поїхавши до Парижу і вирятував Діка з чималої опресії. Чи так думає сам містер Ніксон — не знати.

Президентова пригода відбилася широкою луною по світі. Навіть большевики, здається, побачили, що в їх інтересі було вдержати в уряді президента Айзенгавера і через нього ту доволі спокійну й пасивну атмосферу в відношенні до Совєтів, яка їм так на руку. Але передусім затривожились держави НАТО. Між ним й так ширився свого роду дефетизм, особливо під впливом совєтських успіхів і американських неуспіхів у міжконтинентальній зброї. Застрик оптимізму, провідницького духу, відважної, певної себе постави — був необхідний для успіху плянованої зустрічі верхівки НАТО. Очевидно, Айзенгавер (особливо після уступлення Черчилла зі сцени) є єдиний, хто міг би хоч трохи сповнити надії. Тож розчарування було велике, коли Білий Дім 26-го листопада оголосив, що

(Закінчення на стор. 3-ій)

Любомир О. Ортинський

ЗАМОРОЖУВАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ВІДЛИГИ

Після закриття варшавського тижневика „Попросту" в вересні 1957 р., нова інформація про конфіскату режимовими цензорами підготованого до друку першого числа варшавського літературного місячника „Европа" кидає багато світла на розвиток подій у Польщі і на совєтську політику у відношенні до поневолених народів.

Місячник „Европа" мав появитись під редакцією Є. Анджеєвського, а автура першого числа охоплювала такі прізвища видатних польських письменників, як А. Слонімський, Ч. Мілош, М. Домбровська, П. Герц та ін. Отже, журнал мав об'єднати найкращі польські пера сучасности, розкрити репрезентативну сторінку польської літератури і створити форум для обміну думок та для їх поширення в Польщі й закордоном. Введення до складу авторів Ч. Мілоша мало започаткувати введення на шпальти польської крайової публікації літературного характеру, еміґраційних письменників, удоступнити їх творчість для поляків над Вислою і, навпаки, прорубати вікно польській літературі в Европу. Тому й сама назва місячника „Европа" була не припадковою, а радше символічною, до речі, нагадуючи українцям свогочасний клич Миколи Хвильового — геть від Москви, лицем до Европи. І як тоді, у випадку української відлиги, постріл у власну скроню Хвильового сиґналізував кінець ще не розпочатого, так і через чверть віку після того — поки що тільки червоний — олівець цензора перекреслив усі заміри й пляни польських літераторів.

Конфіскату „Европи" скоментували цими днями польські консервативні „Вядомосьці" в Лондоні: „Конфіската вимовно свідчить про те, що з календарною докладністю, після „відлиги" і літа з мінливою погодою, після капризів осени з бурями й громами, надходить змора чорної, глухої зими... Завтра крайової літератури заповідається грізно й понуро."

Але згадана конфіската ще не виданого польського літературного журналу — це не тільки черговий крок у накладанні петлі на польську літературу. Це в першу чергу знаменний показник справжньої залежности Польщі від Москви.

Найістотніше, на нашу думку, в теперішньому розвитку подій у Польщі є те, що там ступнево проходить прикорочування т. зв. жовтневих вольностей, що вони не проґресують а, очевидячки, реґресують. Цей реґрес стосується в першу чергу вільної думки і слова, що із закриттям „Попросту" і конфіскатою „Европи" опинився на похилій площі, яка провадить прямо до тиранії думки. До тієї тиранії, яку М. Джілас у своїй книзі „Нова кляса" називає найповнішою, найжорстокішою формою тиранії. „Кожна інша тиранія від неї починається і нею закінчується." Москва вдаряє сьогодні по праджерелі волі — ліквідує вільну думку. Ліквідує її, цим разом, уже не при помочі Рокоссовського чи колишнього амбасадора, а на ділі фактичного ґавляйтера Польщі, Пономаренка, але при помочі польського Ґомулки.

І тут маємо змогу спостерігати новий варіянт совєтської імперіяльної політики, витонченіший як сталінські методи ґавляйтерів — методи користування новочасними квіслінґами. По їх волі чи неволі — деталь важлива для соціологів чи істориків, але не істотна для реальної політики, принаймні під сучасну хвилю. Бо той самий Ґомулка, що завдяки носіям вільної думки перед жовтнем 1956 р., виплив на хвилях тодішньої ситуації на провідне місце; якого група т. зв. ревізіоністів в лоні Польської Об'єднаної Партії Робітничої (ПОПР) у критичних годинах жовтня підтримала проти групи польських сталінців, т. зв. групи Натоліна (від назви місцевости коло Варшави, де ця група мала свою кватиру), той самий Ґомулка сьогодні не тільки закриває „Попросту" і наказує сконфіскувати „Европу", але заповідає основну чистку в лоні ПОПР-у, що спрямоване на виключення з партії власне т. зв. ревізіоністів. Про пересудження їхньої долі довідуємось, за щоденником „Трибуна Люду" з 19 листопада 1957 р., з промови міністра В. Яросінського на зборах у Варшаві, наступне: „Ревізіоністи твердять, що головною небезпекою для партії є поворот до давніх, несправедливих метод керівництва. В це твердження вони включають усе, що на попередньому етапі було доконане, що вибороли собі працюючі маси, весь дорібок соціялізму попереднього періоду. Висуваючи постулят необмеженої свободи для проповідування буржуазійних ідей, сучасні ревізіоністи, на практиці, промощують дорогу до перетворення Польщі з соціялістичної демократії на демократію ліберальну. Вони применшують значення антисоціялістичних сил в країні, перекреслюють керівну ролю партії і робітничої кляси, нехтують те засадниче, що різнить марксизм від соціял-демократії, а саме — науку про диктатуру пролетаріяту. ...Тих ревізіоністів, що своєю діяльністю самі себе, де факто, поставили поза рамки партії, треба з партії усунути".

Таким чином чистка в ПОПР-і, ведена цим разом новим польським „мужем Провидіння" Ґомулкою, має зробити з неї покірне знаряддя для реалізування плянів Москви вже не тільки в ділянці літератури, але на всіх відтинках народного життя. І щойно бувши в посіданні такого польського інструменту прийде поступово черга на „вирівняння" всіх тих виломів від назначеної Москвою лінії вольностей для уярмлених народів, що їх в суматосі бурхливого листопада 1956 р. поробили були поляки. До того часу, тобто, доки не буде дисциплінованих партійних рядів послушних Москві, на одному відтинку життя залишається враження непорушности жовтневих свобід, на другому твориться хаос і допроваджується його до абсурду.

І так, коли йде про католицьку Церкву, вона й далі втішається здобутими вольностями, дотримується неписаний „джентлмен еґрімент". Натомість уже на господарському секторі партія заганяє країну в сліпий кут, на берег повної економічної катастрофи, щоб в такий спосіб зробити його податливим на поміч іззовні, звідкіля б вона і за яких би умов не прийшла. Очевидно, і на цьому відтинку застосовується не шаблонів, але допасованої до кожної суспільно-економічної верстви спеціяльної тактики. В той час, коли, покищо, не робиться спроб за поворотом до колгоспів і залишається селянам втіху з привернeної приватної власности, малий промисл і ремесло, в якому, після жовтня була допущена приватна власність і ініціятива, вже задихається під державними податками і з браку капіталу. На дискусії скінчились також спроби передати керівництво заводів і фабрик робітничим радам. Усі ці елементи з дня на день загострюють господарську ситуацію країни, що її оздоровити може тільки поміч іззовні. Американська допомога виявилась недостатньою; поважніший застрик може прийти хіба від СССР. Але на це Москва має час. Вона почала в Польщі тиранію від самого її джерела — від придушування вільної думки, від нищення динаміту для всякого тоталітаризму. Зростаючий економічний хаос і загальне зубожіння заганятимуть в її сіті щораз ширші кола польського робітництва і робитимуть його покірним супроти настановленої влади та могутнього східнього сусіда. До речі, це проявилося вже тоді, коли варшавські студенти, що протестували проти закриття „Попросту", не дістали підтримки від варшавських робітників, ще виразніше це виявилось під час страйку трамвайних робітників у Лодзі, що також не знайшов підтримки серед решти робітництва.

Після жовтневих подій у Польщі декому здавалось, що Ґомулка за ціну підпорядкування польської зовнішньої політики Москві купив для Польщі внутрішню волю, „власну дорогу до соціялізму". Останні події вказують на те, що і у внутрішній політиці вольності поляків строго реґляментовані Москвою, і що здобутки польського жовтня не є петрифіковані. До якої межі йтиме цей реґрес — питання, що на нього неможливо відповісти, бо воно залежить від цілого ряду внутрішніх і зовнішніх факторів та ускладнень, на які й Москва не має впливу.

ЖІНОЦТВО В ПАЛАТІ ЛОРДІВ

Лондон. — Горішня палата британського парляменту — палата лордів — має давню традицію, що сягає середньовіччя. Англійська аристократія — єдина між народами „Старого Світу" — відстояла свої права супроти монархів і не допустила утворення абсолютизму в цій країні. Королі були примушені правити державою в згоді з парляментом. Горішня палата, зложена з членів найвищої аристократії, мала дідичних членів. Титул лорда переходив із роду в рід на старшого сина. Члени палати лордів мають також назву — peer. Це від латинського — par (рівний), бо король був тільки „прімус інтер парес" (перший між рівними, між лордами).

Палату лордів, що не має рішального голосу в законодавстві, дехто в Британії вважає за анахронізм, пережиток давнини. Однак, більшість політичних людей у цій країні є проти скасування палати лордів. Не тільки з „вродженого консерватизму", поширеного в Англії, але також з причин практичних: палата лордів своїми дискусіями і поправками до законів допомагає нижній палаті оминути помилкових рішень, хоч нижня палата (палата громад) може приймати закони, незалежно від пропозицій монарха чи палати лордів. Друга вигода від палати лордів у тому, що в цій установі можуть діяти заслужені політики старшого віку, яким монарх, на пропозицію уряду, дає титул лорда. Такі визначні політики, раніше члени палати громад, як лорд Семюел, лорд Еттлі, лорд Тенбі (Ллойд Джордж) засідають тепер у горішній палаті.

Палата лордів має своїми членами тільки чоловіків. Жінок досі в палаті лордів не було. Ця нерівноправність жіноцтва в демократичній Британії викликала критику і нарікання збоку „слабшої половини людського року" вже кілька десятків років. Нарешті теперішній уряд вніс проєкт закону до палати громад і до палати лордів, щоб також жінкам давати титул „пір" досмертно, і таким чином жінки могли б засідати в палаті лордів.

Коли цей проєкт прийшов на дискусію і на рішення в палаті лордів 17 грудня 1957 року, то були висловлені арґументи за і проти. Частина членів палати лордів допускає рівноправність жінок у всіх ділянках громадського і політичного життя, тільки не в палаті лордів. Наприклад лорд Ґрінгілл заявив у дискусії:

„Природа створила нас нерівними, і нерівність має бути прийнята як діло природи". Цей лорд висловив своє розчарування тим, що колись замолоду обстоював політичну рівноправність жіноцтва...

Другий лорд пішов ще далі:

„Не можна дискутувати з жінкою. В кожнім разі, я не можу".

Третій противник включення жінок до палати лордів сказав:

„Це майже єдине місце в королівстві, де чоловіки можуть зустрічатися без жінок. Ради Бога, нехай лишиться так, як досі".

Прихильники рівноправности жінок у палаті лордів дали в дискусії арґументи за включення жінок в число „пірів". Лорд Селсбері, для доказу, що жінки не уступають чоловікам у політичному житті, згадав, що „деякі з наших найбільших суверенів були жінки". Промовець мав на увазі, очевидно, королеву Єлисавету I і Вікторію.

За включення жінок у палату лордів голосувало 134 члени горішньої палати, проти — 30. Таким чином, в палаті лордів буде „коедукація", проти якої ще й досі виступають деякі педагоги в школах Англії.

П. А.

Володимир Янів

РЕІНКАРНАЦІЯ МУРІВ

Подорожні враження з Італії

(10)

Цікаво було б простежити це вкорінення у землі, яке проявляється в нахилі до впорядкованости отже в замилуванні до симетрії в архітектурі, простежити в образотворчім мистецтві. З цього погляду цікаво було в 1953 р. в Національній галерії модерного мистецтва у Римі оглянути добру ретроспективну виставку Пікассо. Треба сказати, що, за винятком початкових періодів (головно „блакитного періоду"), картини Пікассо видалися мені дивно чужими саме на італійському терені, і я думаю, що італійцям, які ходять по твердій землі, було рішуче важко сприймати ті доволі абсурдні барвні плями його абстрактного мистецтва. Само оточення в галерії (не забудьмо: модерного мистецтва!) стояло у різкім контрасті до вистави одного з потомків дон-кіхотських візій... В цьому оточенні та сама органічність наростання, те саме консеквентне ставання, що й у архітектурі. Встановлені у входовій залі різьби були ближчі до клясичних, ніж до модерних експериментів, які може нагадують сторозтерзане борсання нашої доби, але — і це треба зразу ж усвідомити! — доби наскрізь немистецької. Тут ідеальний символ „матері й доні" у м'якім заокругленні лінії теплого обійму. Тут легка різьба „метеликуватої" Псіхе, але без нудного сентименталізму. Тут акт „переченої співачки", рівночасно пристрасно-похітливої і рівночасно одуховленої. Врешті, популярний у Римі мотив „Люпа" (вовчиці), цим разом представлена в акті жінки, що повзе на колінах і долонях, — чуйна і насторожена, мов вовчиця на сторожі мітичного Ромуля й Рема.

Цей контраст був такий великий, що за нового побуту в Римі, для контролі, рішився я ще раз піти до галерії, яку оглянув докладно з інтересуючої мене точки погляду. І тільки одна заля могла нагадувати те, що носить сьогодні назву абстрактного мистецтва, при чому й тут більшість образів були сприйнятливі і для „невтаємничених". Умберто Буччіоні дає портрет, при чому маса тіла наче вростає в пень дерева: ніби пень, але вже не пень, — вже людська індивідуальність, яка вилонюється з природи. У подібній гармонії із природою кольори, коли обличчя зливаються з оточенням, не втрачаючи, однак, своєї самобутности. Наче глибока контемпляція, в якій людина одночасно загублюється і рівночасно знаходить нове життя. Щось з пантеїзму, але без знеособлення нірвани... Картина, що заставляє думати, але аж ніяк не бентежить.

Або картина, яка може мати певну многозначність, але яка так живо ворушить уяву: наче дім і не дім... Може бути й терасове місто. Якийсь шалений розмах, який іноді викликає враження храму, що гордо вистрілює вгору. Наче сонні мариза, що переливаються в себе. Картина просто вливається в музику і нагадує ті барвні плями, які викликає добрий концерт, коли нам привиджуються органи, які видовжуються і перетворюються у пориві луки храму, що розриває хмари, які стемнили на мить синяву, але розплинуться під силою нашої туги за довершеним і гарним.

Або навіть цілком вже „абстрактна" картина: „повітряний малюнок" якогось острова (Бенедетта Марінетті). Тут уже не можна аналізувати змісту на підставі виділення певних елементів, але як дуже відчувається стихію, силу, неспокій. Щось наче підводна скеля чи удар могутнього п'ястука, як символ ерупції. А море у вигляді дулі на обмеженій площі дає почуття чогось необмеженого, величезного, що все заливає...

Отже, скрізь; ходження по землі, — навіть при найсміливіших візіях, навіть при сонних маривах, що перевтілюються у картину.

Ще одно протиставлення Пікассо італійським малярам було дуже цікаве: рівночасно з його ретроспективною виставкою мала місце виставка сучасного образотворчого мистецтва Італії у „венецькій палаті". І тут здогади вповні потвердилися й виявилося, що італійські мистці мало зацікавлення виявляють для експерименту абстрактного мистецтва, що є дуже вимовним, якщо зважити ролю Італії у розвитку малярства. Обсервація архітектури, як вона наростала впродовж століть, стояла у повній гармонії із спостереженнями, винесеними із вистави, яка вказувала на клясичну „золоту міру всіх речей", що відповідає здоровому розсудкові. І з цього погляду протиставлення Пікассо Італії було дуже цікаве, — Пікассо, як представника Еспанії, з її контрастами, — різкими й стимулюючими, але ще не згармонізованими; у Італії є також незаперечні контрасти без крайностей. Вони вже упорядковані. Римське „ордо" — римський лад відбив тут своє знам'я, — знам'я, таке характеристичне не тільки для Італії, але й для цілої Европи, яка не може вдоволятися тільки самою динамікою ставання, але мусить мати також свій спокій розуміння речей. Так було бодай доти, поки Европа не дійшла над берег кризи. Вона мусіла мати спокій упевнености, з якої пливе рішучість. Спокій піній і кипарисів на одному із семи горбків Риму в соняшний день, яких не сколихне вітер і які сміливо вистрілюють коронами чи вістрями шпилів у радісну синяву небес і в життєдайне сонце.

Зв'язання із землею, яке привело до буйного розвитку образотворчого мистецтва, як мистецької фотографії, як живого портрету дійсности, як її стилізування, розвинутого іноді у символ, як сміливої візії майбутнього, — оце зв'язання із землею можна відчути в Італії також із її нефілософічности, яка спеціяльно проявилася в антиці у протиставленні до Гелляди. Коли греки мали цілу плеяду визначних філософів, римляни із своїм нахилом до конкретности не видали ні одного ориґінального філософа.

Було б корисно простежити на більшій кількості аналогій питання співвідношення філософічности народу з одного боку, із його нахилом до абстракції, до узагальнень, і його мистецького обдарування, з другого боку, із нахилом до символу у конкретнім, вловимім. Як би не було, але приклади промовляють за те, що мистецтво перестає бути мистецтвом у хвилині, коли воно починає послуговуватися „чужими" засобами; і тому „абстрактне" мистецтво таки трохи нагадує протиріччя у самому заложенні. Італійці без нахилу йти в абстракцію у житті й у мистецтві, і хто знає, чи не в тому таємниця „вічности" їх мистецтва, отже ролі, яку вони в мистецтві впродовж століть грали.

Замилування до конкретного, вловимого видне в Італії у віднесенні до тіла, яке видається звільненим від того прокльону амбіваленції, що є характеристичною хоч би для нас, слов'ян. Це ж грецький Олімп був заселений насправді людьми, — довершенішими й могутнішими від звичайних „смертних", але людьми з тіла й крови, з усіми пристрастями й радостями. Рим, переймаючи в основному грецьку мітологію, перейняв і цілий Олімп і культ тих боголюдей, закоханих у життя й земську красу. Але на тому аналогія з греками вичерпується. Бо коли в Греції християнство стало запереченням попереднього тоді в Римі стало воно тільки доповненням, новим наверствованням, ушляхетненням, вищим пунктом на спіралі. І подібно, як на місці давніх святинь ставлено залюбки нові храми, — до Капітолію, тобто до осередку давніх, поганських святощів включно, так на місці давніх різьб з невідхильною силою мусіли стати нові...

(Далі буде)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMMITTE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Плянується Телевізійна Програма в Сорокову Річницю Української Революції

Коли по 2-ій світовій війні відбувалася перша манифестація в Америці в жовтні місяці 1948 року, „Свобода" в ч. 240 писала: „Україна тут була тільки головною проблемою цілого комплексу справ, що стоять сьогодні перед Америкою, американським урядом і американським народом, отже перед нами таких манифестацій Україні справді потрібно. І під цим оглядом всі інші американські громади повинні взяти собі приклад з Нюарку".

Ми можемо бути тільки горді, що українці перші в Ню Джерзі в повоєнних роках вказали новий шлях діяння вияву наших бажань — помогти героїчній, скривавленій, але всеживучій Україні.

Часи повоєнного стану створили великі осяги, зміни й удосконалення. Методи нашого діяння для України стали не вистачальні. Мусимо проґресувати, бо життя йде вперед і ставить перед нами свої вимоги. Останні совєтські досягнення в ракетній техніці і в інших галузях науки, без сумніву, роблять боротьбу з большевизмом тяжчою, посилюють їхні впливи у вільному світі, сіють паніку й настрої примирення серед західнього обивателя.

Голос правди і вияв волі Українського народу 22-го січня 1919 року та його безупинну боротьбу з окупантом мусять дійти до ширшого українського й американського загалу, серед якого ми мусимо скріпити свою приязнь та здобувати нових приятелів України в її безкомпромісовій боротьбі.

Одним з найефективніших способів ведення пропаґанди та зв'язку з масами на американському континенті є телевізія. Український Республіканський Комітет стейту Ню Джерзі заініціював справу організації телевізійної програми в сорокову річницю Української Революції. З цією метою 30-го листопада цього року в Нюарку було скликано організаційну нараду, на яку запрошено представників всіх громадських, допомогових і політичних організацій, а також провідних громадських діячів в стейті Ню Джерзі й Української митрополії Ню Йорку. На цій нараді вислухано інформації в справі можливости організації телевізійної програми (інформація п. Лесків М.) та широко обговорено її доцільність. Тому, що телевізійна програма має бути цілком усамостійнена, на цій нараді було обрано телевізійно - святочний комітет з представників організацій, приявних на цій нараді. Цей комітет безпосередньо керуватиме організацією вище згаданої телевізійної програми та несе повну відповідальність перед українськими організаціями й громадянством. До Комітету вибрано: Мирон Лесків — голова Комітету, д-р Вол. Комаринський — заступник, Антін Шаран (від УККА Джерзі Сити), Василь Осадчук (від УКК Випань), Мирон Піньковський (від УККА Елизабет), і д-р Ол. Ничка (від УККА Пасейк) — заступники голови, Андрій Куйбіда і Олександр Лісевич — секретарі, інж. Кость Приходько — фінансовий референт, Петро Войновський (делеґат ОДВУ) — референт декорації й мистецької програми. Віктор Кирейко і Вол. Боровик — пресові референти, адвокат Іван Романишин — диктор, Юрій Кононів і Діана Настюк — члени Управи. Контрольна Комісія в складі: д-р Осип Андрушків, Петро Костик і д-р Осип Цяпка.

Організації, які бажають взяти ділову участь в справі праці телевізійно - святочного комітету, мусять дати свого представника до цього комітету з своїми уповноваженнями. У всіх організаційних справах телевізійно-святочного комітету звертатись до голови п. Лесків Мирон на адресу:

Mr. *Myron Leskiw*, 728 Ridge St., Newark 4, N.J., Tel. HU-5-4198

В програмі на телевізії запроєктовано: Прочитання Унісерсалу 22-го січня, короткі промови губернатора стейту Ню Йорк та Ню Джерзі, мистецька частина — виступ мішаного хору „Думка" та Ансаблю Бандуристів під кер. п. Левицького. Вся програма передаватиметься в англійській й українській мовах другого лютого 1958 року о шостій годині вечора на станції ч. 9.

На переведення програми потрібно 2,000 дол. Всі організації, які входять в склад вищезгаданого комітету, вносять свою певну вкладку, а також комітет закликає все українське громадянство прийти з допомогою і внести свої пожертви на переведення дорогої для всіх акції. Гроші слати на адресу фінансового референта п. К. Приходько:

Mr. *Kost Prychodko*, 107-19th Ave. Newark, N.J., Tel.: ES-4-2334.

Віримо, що започаткувавши ефективніший спосіб переведення наших історичних свят, українське громадянство в Америці широко підтримає працю телевізійно - святочного комітету та дасть йому належну оцінку.

Віктор Кирейко,
пресовий референт.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Джансон Ситі, Н. Й.

Візитація Архиєпископа Мстислава.

2-го листопада Українська Православна Громада в Джансон Ситі мала честь вітати в себе дорогих гостей: Преосв. Архиєпископа Мстислава, Головну Управу Української Православної Ліґи, та делеґатів окремих відділів Ліґи.

Цього самого дня в пополудневих годинах відбулася нарада, Головної Управи з делеґатами в залі Українського Меморіяльного Осередку в Джансон Ситі. В нарадах взяли участь: Преосв. Архиєпископ Мстислав, голова Головної Управи Української Правос. Ліґи Богдан Грицишин, перший заст. голови Йосиф Подгурський, другий заступник Степан Капелюк, рек. секр. Катерина Пек, реф. зв'язку Марія Саврук, фін. референт Осип Лески, реф. преси Іван Малеський, головний редактор Бюлетеня Української Православної Ліґи, скарбник Іван Дерезюк і бувший голова Головної Управи Ліґи — о. Михайло Запаранюк.

Були делеґати з таких міст: Филаделфія, Карнеґі, Катесвілл, Алентави, Картерет, Бостон, Лейвуд, Трой, Трентон. Делеґатів було 25. Наради започаткував Архиєпископ Мстислав молитвою. На нарадах обговорено ряд важливих справ. По закінченні нарад відбулася забава.

3-го листопада відслужено урочисту Архиєпископську Службу Божу. З церкви вийшла процесія на зустріч Архиєпископа Мстислава. Голова парафіяльного уряду Михайло Добрянський хлібом та сіллю привітав Архиєрея Мстислава при вході до церкви, а в притворі теплими словами привітав його о. парох Франко Лаврик. Церковний хор відспівав привітальну пісню і по облаченію почалася Архиєрейська Служба Божа, яку відправив Архиєпископ Мстислав в єослуженні о. Франка Лаврика. Під час Служби Божої відбулося врочисте вручення Архиєпископом Мстиславом чартеру Відділові Української Православної Ліґи в Джансон Ситі. Архиєп. Мстислав передав чартер голові місцевого Відділу Юрієві Сташкові. Архиєп. Мстислав поблагословив Управу Відділу і побажав їй успіхів в праці. о. Франко Лаврик повідомив, що пожертва з мировання призначена на фонд інвалідів та хворих, які залишилися в Европі. По закінченні Служби Божої всі пішли до залі.

О першій годині почався бенкет - концерт, влаштований в честь дорогого гостя Архиєпископа Мстислава. Понад 300 осіб засіли до столів. Коли Архиєп. Мстислав увійшов до залі, присутні привітали його піснею „Іспола еті, Деспота"!

За почесним столом засіли: Архиєпископ Мстислав, о. Лаврик з дружиною, о. диякон Михайло Запаранюк з дружиною, голова Головної Управи Укр. Прав. Ліґи Богдан Грицишин, Михайло Добрянський, що повнив обов'язки тостмайстра, і дяк Володимир Пухір. — Бенкет започаткував молитвою Архиєпископ Мстислав. По обіді голова парафіяльного уряду п. Михайло Добрянський привітав Архиєпископа Мстислава, Головну Управу Укр. Правос. Ліґи та делеґатів і гостей, а о. Лаврик зложив привіт від цілої парафії та подякував Архиєп. Мстиславові за візиту парафії Святого Івана Хрестителя. Архиєпископ Мстислав подякував за прийняття і підкреслив в своїй промові заслуги о. Лаврика та його дружини в розбудові та зрості парафії. Архиєпископ хвалив голову парафіяльного уряду Михайла Добрянського за його девятилітню працю та дивувався, що така мала громада доконує чудес. Потім промовляв глова Головної Управи Укр. Прав. Ліґи Богдан Грицишин, який представив всіх і сказав, що слідуюча конвенція на другий рік відбудеться також в Джансон Ситі.

Мистецьку частину започаткував церковний хор під диригентурою о. Ф. Лаврика піснею „Реве та стогне Дніпр широкий", та ще відспівав ряд веселих пісень. Хор співав гарно, і був нагороджений оплесками.

Після хору був виступ балетної групи, дітей у віці кількох років. Вся балетна група начислює 30 осіб.

Перші танки виконали діти у віці від трьох до п'яти років. Найбільшою втіхою для публіки був чотирирічний Дейвід Садовець. Старші танцюристи виконали ряд українських народних танків. Балетна група є в досвідчених руках о. Франка Лаврика та пані Лаврик. Публіка рясними оплесками нагородила виконавців, та в піднесеному настрої розходилася по домах.

Г. Приходa.

З БІЛОГО ДОМУ ДО ПАЛЕ ДЕ ШАЙО

(Закінчення зі стор. 2-гої)

Айк не вільме участи в Паризькій зустрічі. З того часу, а особливо в День Подяки, коли Президент несподівано появився у церкві, а Білий Дім вже допустив можливість, що він таки поїде до Парижу — стан президентського здоров'я значив для світу малощо більше, як питання його участи в нарадах НАТО. Немає сумніву, що пацієнт бачив і розумів ситуацію. І можна добачити чимале геройство в тому, як не піддався він психічно своєму фізичному станові, як драматично змагав до того, щоб лікарі „дозволили" йому вирушити в цю важну й відповідальну дорогу.

Вже 2-го грудня Гаґерті, пресовий секретар Білого Дому, подав що рішення лежатиме в руках лікарів, але що Айк сам „дуже хоче їхати". В міжчасі президент вже урядував, вислухав критичний звіт своєї Комісії Науковців і Інженерів, а вернувшись з відпочинку на фармі сам керував засіданням кабінету, конферував окремо з Доллесом, 2-го грудня відбув довгогодинну конференцію з конґресовими провідниками в „спутніцькій справі", наступного дня з самими республіканськими провідниками і т. д. Потім знову поїхав відпочивати на фарму, готуватись до нового лікарського обслідування та остаточного вирішення критичного питання НАТО. Ще мусів пережити розчарування внаслідок невдалої спроби з „Венґардом", але й тому не піддався.

Лікарське обслідування випало настільки задовільно, що лікарі дали своє „окей". І так, не зважаючи на те, що була „пеховна" п'ятниця ще й 13-го, президент полетів за океан. Світ зідхнув з полегкістю. А все — через одну людину, хай це буде й президент...

І ціла ця подія показала наявно стару правду. Хай конституція ЗДА й система стверджують, що американська демократія — це „влада народу, через нарід", все таки одиниця є носієм долі цього народу. Хай буде, що економіка цієї країни опанована й організована потужними фінансовими геніями, більйонерами, — стан здоров'я одної людини може захитати її рівновагу. І хай буде, що модерний світ, зорганізований до останніх подробиць законами й властями, забезпечений на всі можливості силою наукового генія й потугою матерії та енерґії, до ядрової включно, хай на сторожі його стоять мільйони війська, міжконтинентальні ракети й водневі бомби, — той світ дрижить на вістку про хворобу одної людини, і в критичних хвилинах від тієї одної людини жде розради та доброго слова.

З наших буднів

ПРО ПИСЬМЕННИКІВ - ДУХІВ

Ей, скажете, це мабуть помилка вискочила, вже в самому заголовку! Може ти, головіче, хочеш писати про духів великих письменників, таких, як Шевченко, Шекспір чи Іван Манило?

Ні, вибачте, я знаю, про що пишу. Існує в нашій благословенній країні спеціяльна порода письменників - духів — „ґост райтерс" по - американськи. Такий, скажемо, автор ніби є, і ніби його немає. Він творить, пише, друкує, і за надруковане бере гонорар, але під тим, що він створив, підписується інший письменник, навіть часто дуже знаний і популярний...

Справа в тому, що ці, дуже знані й популярні письменники, зокрема автори пєс і сценаріїв для фільмів і телевізії, дістають таку масу замовлень з Бродвею й Голівуду, що самі не можуть дати собі ради, не встигають, як сказати б у краю, „виконати норму".

А на це є простий спосіб: підняти слухавку й потелефонувати до аґента:

— Слухай, Джек, чи Майк, мені треба такої і такої новелі, п'єси, сценарія чи чогось подібного.

— Окей, — відповідає Джек, чи Майк. — Зробиться.

Піднімає слухавку і телефонує до письменника-духа.

— Містере такий і такий, мені треба терміново того і того.

— Окей, — відповідає дух. — зробиться.

Налягає на машинку і пише. Як напише — пєсе, ніби підсвинка напродаж, до аґента. Аґент купує товар „на пні", відтягає собі своїх 35 чи більше процентів і несе до знаного письменника. Той купує твір від аґента, ставить під ним свій підпис і так через півроку часу ви бачите на Бродвею „його" оригінальну, скажім, п'єсу чи якийсь інший „гіт".

Кажуть, що найбільше духів втискається в літературу з-поміж еміґраційних письменників — польських, мадярських, чеських і т. д. Колись, наприклад, в Польщі був дуже популярний автор кримінально - сенсаційних романів Антоні Марчинські. Той уже 17 років виконує ролю духа. І не нарікає. Розуміється, що письменникові-духові важко стати безсмертним, але жити можна. І час до часу поїхати на вакації до Флориди.

Наші письменники на еміґрації не записуються покищо до катеґорії „духів", бо всі, як один, хочуть бути безсмертні. А дорога в Безсмертя не встелена рожами і тюльпанами, ой ні! Треба не раз бити тяжку бриндзю. Знаю одного безробітного поета, що видає на життя всього 5 долярів на тиждень, отже для нього допомога з „Сошел Секюріті" — 32 долари місячно, навіть трохи зависока. Але наш пост завжди погідний, життєрадісний, повний ентузіязму й захоплення цим одним з найкращих світів, — як сказав би доктор Панглос.

І щороку видає якимось чудом книжку поезій, яких читаюча публіка не розуміє. Та це знак, що для нього дорога в Безсмертя стоїть відкрита.

Ікер.

Конґресмен Теллер пропонує $5 більйонів на допомогу шкільництву

Ню Йорк. — Демократичний конґресмен Людвік Теллер із Ню Йорку повідомив, що внесе до Конґресу законопроєкт про призначення на допомогу шкільництву 5,200,000,000 долярів. З цієї суми 3,000,000,000 долярів призначені на допомогу народним і середнім школам, 1,000,000,000 долярів на позички і стипендії для випускників середніх шкіл, які схочуть студіювати в академічних школах, а решта має йти на стипендії для студентів в каледжах і університетах, будову високих шкіл та освіту для дорослих. Крім того батьки студентів, які навчаються в високих школах, мали б право відтягати від оподаткування від кожного високошкільного студента суму 1,200 долярів замість теперішних 600 долярів.

ДОПОВІДЬ РЕД. І. КЕДРИНА В ЛМКЛЮБІ

В п'ятницю дня 27-го грудня ц. р., в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбудеться доповідь ред. І. Кедрина „Труднощі української критики". Початок о год. 8-ій вечора.

ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕПИС УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Український Технічний Інститут в НЮ ЙОРКУ

ОГОЛОШУЄ

ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕПИС УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ в ЗДА на день 1-го січня 1958 року.

Перепис має на меті загальне дослідження стану освіти американсько-української молоді, без огляду на її особисті пляни та заінтересування.

Числові висліди перепису будуть матеріялом для забезпечення академічних і матеріяльних можливостей високошкільних студій в періоді 1958-1962 років, щоб спинити катастрофальне відставання у цій галузі.

Інститут просить кожного американського українця, який має власних дітей, чи опікується чужими дітьми, у віці від 14 до 25 років, надіслати відомості, зазначені в статистичному листку, на кожну дитину окремо, до 15-го січня 1958 року, на адресу:

UKRAINIAN TECHNICAL INSTITUTE
320 East 14th Street New York 3, N. Y.

Особи старші 25 років можуть самі приголоситися до перепису, якщо мають охоту далі учитися.

Кожний зголошений дістане цертифікат про участь у перепису, який дає право першенства при запису в студенти УТІ.

СТАТИСТИЧНИЙ ЛИСТОК
(Можна вирізати)

1. Прізвище та ім'я ....
2. Дата народження ....
3. Середня школа, в якій учиться, або вчився зголошений: а) назва б) місто і стейт в) кляса г) рік зак. ....
4. Чи буде учитися у високій школі по скінченні середньої, (так або ні)? ....
5. Якщо на 4 відповідь „так", тоді означити хрестиком фах, до якого має нахил: економіка (бизнес) ....; політичні науки ....; інженерія (будівельна, хемічна, водна, ін.) ....; філософія (Arts & Sciences) .... інші
6. Від кого має утримання: батьків ....; власні заробітки ....; стипендія ....; інші фонди
7. Якщо відповідь на 4 є „ні", тоді подати з якої причини: брак коштів ....; служба ....; недостатня освіта ....; інша причина ....
8. Висока школа, в якій учився чи учиться: а) назва б) місцевість в) факультет .... г) річник ....; ґ) рік закінчення ....; д) академічні ступні ....
9. Адреса студента (латинкою): ....
10. Хто подав інформацію: прізвище і адреса: ....

ВСЯЧИНА

КОЛИ НЕ РОЗУМІЄТЬСЯ МОВИ

Два американські вояки зайшли в Копенгазі, Данія, до церкви, щоб помолитися. Тому, що вони не розуміли ні слова по-данському, робили все, що й інші: вставали і сідали в лавці, коли це робили люди, хрестилися тоді, коли інші і т. д. Коли після Богослуження священик щось запитався і сусід американців встав у лавці, вояки і собі повставали. Всі люди в церкві вибухли сміхом, бо виявилося, що священик, який мав охрестити новонародженого, попросив батька дитини встати і прийти до закристії.

ЯБЛУКА ЧИСТЯТЬ ЗУБИ

Найкращий природний спосіб чистити зуби — це їсти яблука. Їдження яблук не лише добре обчистить зуби, але й охоронить їх від псування, бо яблука мають в собі й охоронні для зубів соки. Взагалі ті люди, що їдять щоденно садовину й городину, мають здорові й чисті зуби. Зуби найгірше псуються тим людям, що їдять щоденно багато м'яса, а не городини.

РІЛЬНИЧА ПРОДУКЦІЯ РОСТЕ ШВИДШЕ ВІД ЧИСЛА НАСЕЛЕННЯ

Харчова й сільсько - господарська комісія Об'єднаних Націй опублікувала звіт, з якого виходить, що рільнича продукція зростає у світі швидшим темпом, як кількість населення. Число населення за останній рік зросло на 1,6%, а рільнича продукція на 3%. Це дістьєся в наслідок технічних улішшень.

Отже непотрібні заклики безбожних вчених, щоб обмежувати кількість дітей, бо світ не могтиме виживити свого населення!

● **В Японії** складено список 852 небажаних чужинців, які допустились різних злочинів і провин кримінального та морального характеру. Між ними є 66 американців. Окремий список охоплює осіб, які користуються дипломатичними пашпортами, але своєю поведінкою викликали поважні сумніви у японських властей. Японський уряд буде домагатися відкликання всіх тих осіб з дипломатичними пашпортами, а всіх інших, що є на „чорному списку" — видалить з краю. Прізвищ не оприлюднено.

● **Совєтський генерал Ніколай Прихідко**, один із „героїв визвольної війни", відзначений численними орденами, зокрема за участь в битві під Сталінградом, помер на 58-му році життя „трагічною смертю" — заявив шеф совєтського штабу, маршал Василій Соколовський. Як це сталося і де саме — невідомо.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЮТИКА, Н. Й. — Річні збори Відд. 483. відбудуться в суботу, 28-го грудня 1957 р., о год. 7-ій веч., в церковній залі укр. прав. церкви св. ап. Петра і Павла — 209. First St. Проситься членів і не-членів прибути на річні загальні збори, вислухати звітів Управи і Контр. Комісії та вибрати нову Управу. Кожного члена зокрема проситься приєднювати в члени УНСоюзу своїх рідних та знайомих. — Управа

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

● РОЗШУКИ ●

МИХАЙЛА СКАЛЬСЬКОГО, сина Івана і Епоськи, із села Ільковичі, пов. Бережани, який виїхав до Німеччини в 1941 році і перебував в Ляйпціґу.
Пошукує його тіточний брат
Іван ОЛІЙНИК
2425 W. Walton
Chicago 22, Ill.
Є вістка від мами. Хто знав би про нього, прошу повідомити на подану адресу.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"